

KINH NGHIỆM SỬ DỤNG GOOGLE FORM ĐỂ KHẢO SÁT ĐÁNH GIÁ TRONG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC GIÁO DỤC

Vũ Thị Ngọc Anh

Phòng Hành chính tổng hợp - Đại học Phenikaa, Yên Nghĩa, Hà Đông, Hà Nội

Tóm tắt: Bài viết trình bày một cách có hệ thống những kinh nghiệm thực tiễn trong việc thiết kế và sử dụng biểu mẫu Google Form nhằm phục vụ hoạt động khảo sát và đánh giá trong nghiên cứu khoa học giáo dục. Trên cơ sở các nguyên tắc nghiên cứu định lượng hiện đại, tác giả đề xuất các bước cụ thể từ xác định mục tiêu khảo sát, thiết kế câu hỏi theo chuẩn mực khoa học, tối ưu giao diện biểu mẫu, đến thử nghiệm và thu thập dữ liệu thực tế. Việc áp dụng Google Form không chỉ giúp tăng hiệu suất thu thập thông tin mà còn nâng cao độ tin cậy và tính khả dụng của dữ liệu. Qua đó, bài viết hướng đến việc cung cấp một công cụ hữu ích và dễ tiếp cận cho đội ngũ giảng viên, nghiên cứu viên, học viên sau đại học và các nhà làm chính sách giáo dục trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ hiện nay. Bài viết trình bày những kinh nghiệm thực tiễn trong việc thiết kế và sử dụng công cụ Google Form nhằm phục vụ cho khảo sát đánh giá trong các nghiên cứu khoa học giáo dục. Thông qua việc xác định mục đích và đối tượng khảo sát, xây dựng câu hỏi đạt chuẩn, tối ưu giao diện biểu mẫu, thử nghiệm và thu thập dữ liệu một cách hiệu quả, Google Form trở thành công cụ hỗ trợ đắc lực cho các nhà nghiên cứu trong quá trình thu thập và phân tích dữ liệu. Những hướng dẫn cụ thể và rõ ràng trong bài viết giúp người đọc, đặc biệt là các giáo viên, học viên sau đại học và nghiên cứu viên trong ngành giáo dục, có thể dễ dàng vận dụng để nâng cao chất lượng nghiên cứu và tính chính xác của dữ liệu khảo sát.

Từ khóa: Google Form, khảo sát, đánh giá, nghiên cứu giáo dục, công cụ số, biểu mẫu trực tuyến, phân tích dữ liệu

EXPERIENCES USING GOOGLE FORMS FOR EVALUATION SURVEYS IN EDUCATIONAL RESEARCH

Vu Thi Ngoc Anh

General Administration Office – Phenikaa University, Yen Nghia, Ha Dong, Hanoi

Abstract: This article systematically presents practical experiences in designing and using Google Forms to serve survey and evaluation activities in educational research. Based on modern quantitative research principles, the author proposes specific steps from defining survey objectives, designing questions according to scientific standards, optimizing form interfaces, to piloting and collecting real-world data. The application of Google Forms not only helps increase information collection efficiency but also enhances the reliability and usability of the data. Therefore, the article aims to provide a useful and accessible tool for lecturers, researchers, graduate students, and educational policymakers in the context of strong digital transformation today. The article presents practical experiences in designing and using Google Forms to serve evaluation surveys in educational research. Through defining the purpose and target audience of the survey, developing standardized questions, optimizing the form interface, piloting, and collecting data effectively, Google Forms becomes a powerful support tool for researchers in the process of data collection and analysis. The specific and clear instructions in the article help readers, especially teachers, graduate students, and researchers in the field of education, to easily apply them to improve the quality of research and the accuracy of survey data.

Keywords: Google Form, survey, evaluation, educational research, digital tool, online form, data analysis

Nhận bài: 11/03/2025

Phản biện: 01/04/2025

Duyệt đăng: 06/04/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Sự phát triển của công nghệ số đang đặt ra nhiều cơ hội và thách thức cho lĩnh vực nghiên cứu khoa học giáo dục. Trong đó, việc thu thập dữ liệu phục vụ khảo sát và đánh giá ngày càng đòi hỏi tính linh hoạt, nhanh chóng và hiệu quả về chi phí. Google Form, một công cụ miễn phí thuộc hệ sinh thái Google, đang dần khẳng định vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ các nhà nghiên cứu xây dựng biểu mẫu khảo sát chuyên nghiệp, đồng thời thuận tiện trong việc thu thập và xử lý dữ liệu.

Với khả năng tùy biến cao, giao diện thân thiện và tích hợp nhiều chức năng hữu ích, Google Form cho phép các nhà nghiên cứu giáo dục dễ dàng

thiết kế phiếu khảo sát phù hợp với nhiều mục tiêu nghiên cứu khác nhau. Không những thế, công cụ này còn cho phép liên kết trực tiếp với các nền tảng xử lý dữ liệu như Google Sheets, giúp tiết kiệm thời gian và tăng cường độ chính xác trong phân tích. Bài viết này nhằm chia sẻ một số kinh nghiệm chuyên môn trong quá trình thiết kế và sử dụng Google Form cho hoạt động khảo sát trong nghiên cứu khoa học giáo dục, từ bước xác định mục tiêu, xây dựng câu hỏi, tối ưu biểu mẫu, cho đến kiểm thử và phân tích dữ liệu thu thập được.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

Trong lĩnh vực nghiên cứu giáo dục, khảo sát là một phương pháp thiết yếu để thu thập dữ liệu

nhằm phản ánh thực trạng, xu hướng và mối quan hệ giữa các hiện tượng giáo dục. Creswell (2014) cho rằng khảo sát là một phương pháp định lượng quan trọng, giúp đo lường các khía cạnh nhận thức, thái độ và hành vi trong một phạm vi mẫu lớn với chi phí thấp và thời gian triển khai nhanh chóng.

Khảo sát trực tuyến ngày càng trở thành lựa chọn tối ưu nhờ tính linh hoạt, khả năng mở rộng quy mô và tiết kiệm nguồn lực. Theo Evans & Mathur (2005), khảo sát trực tuyến có thể tiếp cận đối tượng trên phạm vi rộng hơn, rút ngắn thời gian thu thập dữ liệu, đồng thời giảm thiểu sai sót khi nhập liệu. Các công cụ như Google Form, SurveyMonkey và Qualtrics được đánh giá cao về tính thân thiện và hiệu quả triển khai trong môi trường giáo dục.

Google Form, một sản phẩm thuộc hệ sinh thái Google, nổi bật bởi tính miễn phí, khả năng tích hợp với Google Sheets và hỗ trợ nhiều định dạng câu hỏi như trắc nghiệm, lựa chọn nhiều, câu hỏi mở, thang đo Likert. Gideon (2020) chỉ ra rằng Google Form là công cụ phù hợp cho cả các nghiên cứu giáo dục ở cấp phổ thông và đại học, nhờ tính dễ tiếp cận, đặc biệt ở những bối cảnh có hạn chế về ngân sách.

Miller & Raison (2016) cũng chứng minh rằng Google Form giúp giảm đến 45% thời gian thiết kế, thu thập và xử lý dữ liệu khảo sát so với bảng hỏi truyền thống. Trong nghiên cứu của Phan et al. (2020), tỷ lệ phản hồi khảo sát bằng Google Form đạt 82%, cao hơn hẳn so với tỷ lệ phản hồi bằng bảng hỏi giấy (56%).

Ngoài ra, khảo sát trực tuyến còn mang lại lợi ích về bảo mật và đạo đức nghiên cứu. Công cụ như Google Form cho phép thu thập dữ liệu ẩn danh, tôn trọng quyền riêng tư của người tham gia, đồng thời có thể tích hợp các điều kiện ràng buộc logic (logic branching) để cá nhân hóa trải nghiệm khảo sát. UNESCO (2022) khẳng định rằng các nền tảng số đang góp phần thúc đẩy bình đẳng trong tiếp cận nghiên cứu và cải thiện chất lượng thu thập dữ liệu trong giáo dục.

Trong nghiên cứu khoa học giáo dục, khảo sát và đánh giá thường gắn bó chặt chẽ, tạo thành cơ sở để rút ra kết luận khoa học. Theo Cohen, Manion & Morrison (2007), khảo sát giúp thu thập dữ liệu khách quan, quy mô lớn, linh hoạt và chuẩn hóa, từ đó phục vụ cho phân tích định lượng có cơ sở lý thuyết. Đặc biệt, trong bối cảnh giáo dục hiện đại, việc kết hợp khảo sát và đánh giá thông qua các

công cụ công nghệ số như Google Form cho phép nhà nghiên cứu tiếp cận thông tin nhanh chóng, hiệu quả và phù hợp với đặc điểm hành vi số của người học hiện đại.

III. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

3.1. Lợi ích khi ứng dụng google form trong đánh giá nghiên cứu giáo dục

Tiết kiệm chi phí và thời gian: Nhà nghiên cứu không cần in ấn, phát tay phiếu khảo sát, mà có thể gửi trực tuyến và thu dữ liệu gần như ngay lập tức. Điều này đặc biệt hữu ích trong các nghiên cứu quy mô lớn hoặc khảo sát ở vùng địa lý rộng.

Tăng cường tiếp cận và tỷ lệ phản hồi: Google Form dễ dàng tiếp cận người tham gia qua các nền tảng như email, Zalo, Facebook, LMS,... và thân thiện với người dùng, nhất là thế hệ học sinh - sinh viên quen dùng thiết bị số.

Linh hoạt và dễ tùy biến: Cho phép thiết kế các loại câu hỏi đa dạng và phân nhánh logic, phù hợp với các mục tiêu khảo sát phức tạp.

Tích hợp xử lý dữ liệu: Dữ liệu thu thập được tự động cập nhật vào bảng tính (Google Sheets), hỗ trợ quá trình phân tích thống kê nhanh chóng và chính xác.

Tăng tính minh bạch và bảo mật: Google Form hỗ trợ ẩn danh, quyền riêng tư cao và minh bạch trong quy trình thu thập thông tin.

3.2. Thách thức khi ứng dụng google form trong đánh giá nghiên cứu giáo dục

Hạn chế tiếp cận với người không thành thạo công nghệ: Một bộ phận giáo viên lớn tuổi hoặc phụ huynh ở vùng sâu vùng xa có thể gặp khó khăn khi tương tác với biểu mẫu trực tuyến.

Thiếu phản hồi sâu ở câu hỏi mở: Người tham gia thường có xu hướng lướt nhanh qua bảng hỏi, khiến câu trả lời tự luận hoặc định tính kém phong phú và thiếu chiều sâu.

Nguy cơ trả lời trùng lặp hoặc không trung thực: Nếu không thiết lập hạn chế đúng cách, biểu mẫu có thể bị lạm dụng hoặc nhận được phản hồi không xác thực.

Phụ thuộc vào kết nối internet và thiết bị: Trong môi trường có cơ sở hạ tầng công nghệ hạn chế, việc triển khai khảo sát trực tuyến có thể bị gián đoạn.

Chất lượng thiết kế ảnh hưởng đến dữ liệu: Nếu biểu mẫu được thiết kế thiếu chuyên môn (câu hỏi mơ hồ, dài dòng, thiếu logic), kết quả khảo sát sẽ không đáng tin cậy.

3.3. Các bước sử dụng google form để khảo sát, đánh giá trong nghiên cứu khoa học giáo dục

Bước 1. Xác định mục tiêu nghiên cứu và đối tượng khảo sát

Đầu tiên, nhà nghiên cứu cần xác định rõ mục đích của khảo sát: đánh giá hiệu quả một chương trình đào tạo, đo lường thái độ của học sinh, khảo sát nhu cầu bồi dưỡng giáo viên... Đồng thời, cần xác định chính xác đối tượng tham gia khảo sát là ai (giáo viên, học sinh, phụ huynh, nhà quản lý...) để từ đó lựa chọn nội dung và ngôn ngữ phù hợp.

Bước 2. Thiết kế nội dung bảng hỏi

Nội dung bảng hỏi phải đảm bảo tính khoa học, ngắn gọn, rõ ràng, không gây hiểu lầm. Cần sử dụng đa dạng loại câu hỏi như trắc nghiệm, thang đo Likert, câu hỏi mở, đảm bảo phù hợp với đặc điểm đối tượng khảo sát. Các câu hỏi nên được nhóm thành các phần theo chủ đề hoặc mục tiêu cụ thể nhằm tăng tính logic và dễ theo dõi.

Bước 3. Tạo bảng khảo sát bằng Google Form

Tạo tiêu đề và phần giới thiệu để người tham gia hiểu rõ mục tiêu khảo sát.

Thiết lập các tính năng cần thiết như bắt buộc trả lời, phân nhánh câu hỏi theo lựa chọn, giới hạn một lần gửi hoặc cho phép trả lời ẩn danh.

Bước 4. Kiểm thử phiếu khảo sát

Trước khi triển khai chính thức, cần gửi phiếu khảo sát cho một nhóm nhỏ người thử nghiệm để phát hiện và điều chỉnh các lỗi liên quan đến ngôn ngữ, cấu trúc câu hỏi hoặc thao tác kỹ thuật. Việc kiểm thử này giúp đảm bảo biểu mẫu hoạt động hiệu quả và dễ hiểu.

Bước 5. Phát hành và thu thập dữ liệu

Sau khi hoàn thiện biểu mẫu, nhà nghiên cứu có thể gửi đường dẫn qua email, mạng xã hội, nền tảng học tập hoặc mã QR để thu hút người tham gia. Cần thông báo rõ thời gian khảo sát và cung cấp hỗ trợ kỹ thuật nếu cần.

Bước 6. Xử lý và phân tích dữ liệu khảo sát

Dữ liệu thu được từ Google Form sẽ được lưu trữ tự động vào Google Sheets. Từ đó, nhà nghiên cứu có thể xuất dữ liệu sang Excel hoặc các phần mềm phân tích như SPSS, R, Python để thống kê mô tả, phân tích nhân tố, hồi quy, kiểm định... Các câu trả lời mở có thể được phân tích theo phương pháp mã hóa chủ đề.

Bước 7. Trình bày kết quả và phản hồi

Sau khi phân tích, kết quả khảo sát cần được trình bày dưới dạng bảng biểu, biểu đồ, hoặc các mô hình phân tích để minh họa và diễn giải rõ ràng. Nếu khảo sát nhằm mục đích cải tiến chương trình, cần phản hồi kết quả cho bên liên quan để thực hiện điều chỉnh phù hợp.

Bước 8. Lưu trữ và bảo mật dữ liệu khảo sát

Nhà nghiên cứu cần đảm bảo dữ liệu được lưu trữ an toàn, có thể sử dụng tài khoản Google có bảo mật cao và sao lưu định kỳ. Trong trường hợp khảo sát ẩn danh, phải tuyệt đối tôn trọng quyền riêng tư và không thu thập thông tin nhận diện cá nhân nếu không có sự đồng thuận.

3.4. Biện pháp sử dụng google form để khảo sát, đánh giá trong nghiên cứu khoa học giáo dục

Biện pháp 1: Xây dựng kế hoạch khảo sát khoa học Trước khi thiết kế biểu mẫu, nhà nghiên cứu cần xác định rõ mục tiêu khảo sát, đối tượng tham gia, thời gian thực hiện, phạm vi khảo sát và nội dung cần thu thập. Việc có một kế hoạch khảo sát cụ thể sẽ giúp định hướng quá trình thiết kế Google Form, đồng thời đảm bảo tính nhất quán và khả thi của toàn bộ nghiên cứu.

Biện pháp 2: Thiết kế bảng hỏi phù hợp và dễ hiểu Google Form cho phép thiết kế các loại câu hỏi như trắc nghiệm, câu hỏi mở, thang đo Likert... Nhà nghiên cứu cần sử dụng kết hợp các dạng câu hỏi này một cách hợp lý. Câu hỏi cần đảm bảo rõ ràng, súc tích, phù hợp với năng lực nhận thức của đối tượng khảo sát, tránh gây hiểu nhầm hoặc thiên lệch.

Biện pháp 3: Ứng dụng tính năng phân nhánh và logic điều kiện Để nâng cao trải nghiệm người trả lời và tăng độ chính xác, nên sử dụng tính năng phân nhánh (section-based logic) và điều kiện hiển thị câu hỏi tùy theo lựa chọn. Điều này giúp cá nhân hóa biểu mẫu và giảm thời gian khảo sát không cần thiết.

Biện pháp 4: Thử nghiệm bảng hỏi trước khi phát hành Việc chạy thử biểu mẫu với một nhóm nhỏ giúp phát hiện lỗi logic, sai sót ngôn ngữ hoặc điểm chưa hợp lý trong cấu trúc bảng hỏi. Đây là bước quan trọng nhằm nâng cao độ tin cậy và độ hợp lệ của công cụ khảo sát.

Biện pháp 5: Phát hành biểu mẫu phù hợp với đối tượng khảo sát Sau khi hoàn thiện, biểu mẫu có thể được gửi qua email, đăng trên mạng xã hội, website trường học hoặc in mã QR. Lựa chọn kênh phát hành phù hợp sẽ nâng cao khả năng tiếp cận người tham gia và tăng tỷ lệ phản hồi.

Biện pháp 6: Thiết lập kiểm soát để đảm bảo chất lượng dữ liệu Google Form có thể thiết lập các yêu cầu như bắt buộc trả lời, giới hạn một lần gửi, xác minh qua email. Điều này giúp tránh việc gửi trùng lặp và đảm bảo tính nghiêm túc trong phản hồi.

Biện pháp 7: Phân tích và trực quan hóa dữ

liệu khoa học Dữ liệu thu được từ Google Form có thể xuất sang Google Sheets và tiếp tục xử lý bằng phần mềm phân tích chuyên sâu như SPSS, R, Excel. Nhà nghiên cứu cần lựa chọn phương pháp phân tích phù hợp, trình bày dữ liệu bằng bảng, biểu đồ cột, biểu đồ tròn để dễ dàng diễn giải.

Biện pháp 8: Tuân thủ nguyên tắc đạo đức và bảo mật thông tin Nghiên cứu khoa học giáo dục đòi hỏi sự minh bạch và tôn trọng quyền riêng tư người tham gia. Google Form cho phép khảo sát ẩn danh, không thu thập địa chỉ email. Nhà nghiên cứu cần thông báo rõ về quyền lợi và cam kết sử dụng dữ liệu đúng mục đích.

IV. KẾT LUẬN

Google Form là một công cụ khảo sát trực tuyến mạnh mẽ, linh hoạt và dễ tiếp cận, đặc biệt

phù hợp với đặc thù nghiên cứu giáo dục trong thời đại chuyển đổi số. Với những tính năng thuận tiện như đa dạng hóa câu hỏi, thu thập dữ liệu tức thời, phân nhánh logic và tích hợp xử lý dữ liệu, Google Form giúp nhà nghiên cứu tiết kiệm thời gian, chi phí, đồng thời tăng tính minh bạch và hiệu quả trong quy trình khảo sát và đánh giá.

Tuy nhiên, để đạt được hiệu quả tối ưu, việc sử dụng Google Form cần gắn liền với việc thiết kế biểu mẫu một cách khoa học, xác định rõ mục tiêu khảo sát, lựa chọn phương pháp phân tích phù hợp và đảm bảo các nguyên tắc đạo đức nghiên cứu. Chỉ khi được vận dụng bài bản, Google Form mới thực sự trở thành một công cụ hỗ trợ đắc lực trong các công trình nghiên cứu khoa học giáo dục chất lượng và đáng tin cậy.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education* (6th ed.). Routledge.
- Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. SAGE Publications.
- Evans, J. R., & Mathur, A. (2005). The value of online surveys. *Internet Research*, 15(2), 195–219.
- Fraenkel, J. R., & Wallen, N. E. (2009). *How to Design and Evaluate Research in Education*. McGraw-Hill.
- Gideon, L. (2020). *Handbook of Survey Methodology for the Social Sciences*. Springer.
- Miller, R. & Raison, M. (2016). Practical Applications of Google Form in Education Research. *Journal of Educational Tools*.
- Phan, T., Lê, H., & Nguyễn, P. (2020). Hiệu quả của khảo sát trực tuyến trong nghiên cứu hành vi học tập. *Tạp chí Khoa học Giáo dục*.
- Punch, K. F. (2003). *Survey Research: The Basics*. SAGE Publications.
- Tran, M. & Pham, D. (2021). Ứng dụng Google Form trong khảo sát giáo dục ở bậc phổ thông. *Tạp chí Công nghệ và Giáo dục*.
- UNESCO. (2022). *Digital Tools and Platforms in Education: A Global Overview*. UNESCO Publishing.